

Emlékezés Kőhegyi Mihályra

2001. június 18-án meghalt Kőhegyi Mihály, a bajai múzeum nyugalmazott igazgatója, régész, numizmatikus, számos tudományos közlemény szerzője. Hatvanhét esztendő volt, még betegen is tele energiával, sokan érezzük úgy, hogy korán, rettenetesen korán érte el a halál. Tudós ember volt, választott szakterületének, a régészetnek elismert mestere, a szarmatakutatás kiemelkedő alakja, nevéhez kapcsolódik a madarasi szarmata temető teljes feltárása – s most mégsem tudományos eredményei foglalkoztatnak, hanem alkatának senki másra nem emlékeztető vonásai.

Számos emberrel tartott kapcsolatot, pár soros levelei legendások, csupán azt kérdezte bennük, hogy levelezőtársa vállalkozik-e valamiféle munkára, vagy pedig egyszerűen közölte, hogy talált egy anyagot, s azt fel kellene dolgozni. A levelekben soha nem beszélt magáról, beszélgetés közben sem, míg éles szemmel figyelte a másikat, s kérdezte is, ő hogy van. Rejtőzködő embernek ismertem, ritkán nyílt meg, mintha rejtőzködésével el akart volna fedni valamit. Nem beszélt arról sem, hogy milyen nehéz volt Bajáról, az utóbbi években már betegen, Kecskemétre, Pestre, Szegedre utazni is, s arról sem beszélt, hogy ezer irányba mutató érdeklődésével mintha a szakmájába való bezárkózás ellen tiltakozott volna, noha nyilvánvalóan ezt tette. Hatvanadik születésnapjára Pajor Enikő összeállította munkásságának bibliográfiáját, ez a lista az addig eltelt évek alapján nyolcszáznyolcvanhárom tételt foglal magába a régészet és a numizmatika mellett a történettudomány, az irodalomtörténet, a művelődéstörténet és a művészettörténet köréből, közöttük a legendás társszerzős írásait is, talán éppen Kőhegyi Mihály tudott a legtöbb emberrel együtt dolgozni. Ennek a listának a tizenegyedik tétele Kőhegyi Mihálynak egy ezerkilencszázötvenhat nyarán írott cikkére hívja fel a figyelmet, az akkori Egyetemi Ifjúság című lapban Czine Mihály vitaindítójára válaszolt, a vita a fiatal magyar irodalom helyzetéről szólt. Erre az írásra rátalálva értettem meg, hogy érdeklődését valóban nem tudta lekötni egy területen belül, de ha nem találom rá erre az írására, a felismerés akkor is adott lett volna, hiszen éppen a Forrásban közöltük fiatalkori útkeresésére visszaemlékező, irodalmi formába öntött vallomását.

Kőhegyi Mihály folyóiratunk megbecsült munkatársa volt, recenziói, tanulmányai mellett fontos interjút készített a mestereként tisztelt László Gyulával, magam számos Németh László-levél közlésének lehetőségét köszönöm meg neki. S még mi minden mást, szomorúan, nagyon szomorúan.

Füzi László